

Отже, серед сюжетів «Історії без міфів» велика увага приділена епосі козацтва, найвидатнішим її діячам, навколо постатей яких сформувалося багато Російських міфів, розвінчання яких є одним з найважливіших завдань сучасної інформаційної політики України. Створення подібного контенту має стати важливою складовою у підсиленні та консолідації національної свідомості Українців і вітчизняного медіапростору, зокрема інтернет-контенту.

Джерела та література

1. 1618: похід Сагайдачного на Москву. *Історія без міфів*. Youtube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tAc-rAv6L0Y>
2. Гетьман Богдан-Зиновій Хмельницький – зрадник, маніяк чи герой? *Історія без міфів*. Youtube. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Lv_ge-93xn0
3. Історія без міфів. Youtube. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCXx3yVx9paWJ-BLZVqQ8CRQ>
4. Іван Мазепа та Петро І: хто кого зрадив? *Історія без міфів*. Youtube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wJOvAB3xYpw>
5. Мелекесцев К. Історія України в політичних маніпуляціях епохи постправди. *Історичні і політологічні дослідження*. № 1(66). С. 130–142. DOI: <http://dx.doi.org/10.31558/2079-1828.2020.1.10>
6. Полтавець С. «Козацький дискурс» як складова інформаційної війни. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського: зб. наук. пр. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України*. Київ, 2016. Вип. 43. С. 165–179.
7. Переяславська рада: 350 років рабства чи військова необхідність? *Історія без міфів*. Youtube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=k3mGvowCvAo>

Дудник Альона

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

САМОІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА СВІДОМІСТЬ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ТА ПІСЛЯ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

Анотація. Проаналізовано політичний феномен Революції Гідності. Особлива увага приділяється дослідженню зміни свідомості українців після Революції та її впливу на зміни в громадянському суспільстві країни. Визначені аспекти самоідентифікації українського суспільства у постреволюційній реальності.

Ключові слова: Революція Гідності, самоідентифікація, свідомість, Україна.

Abstract. The political phenomenon of the Revolution of Dignity is analyzed. Particular attention is paid to the study of changes in the consciousness of Ukrainians after the Revolution and its impact on changes in civil society. Aspects of self-identification of Ukrainian society in the post-revolutionary reality are determined.

Keywords: Revolution of Dignity, self-identification, consciousness, Ukraine.

Події Революції Гідності вплинули та впливають на трансформацію політичної культури не тільки громадян, а й політичної еліти України, яка вимушена змінюватися під впливом громадянського суспільства. Українці почали усвідомлювати себе громадянами своєї країни, які активно беруть участь в її житті.

Революція Гідності наочно продемонструвала прописану в Конституції України тезу про те, що саме народ є джерелом влади, а громадяни здатні впливати на політичні процеси в Україні. Змінюється ставлення українців до самих себе – вони все більше починають відчувати себе частиною української нації.

В Україні громадянське суспільство мало досить розгалужену мережу різних організацій – у 2013 р. тільки громадських організацій налічувалося 67 696. На тлі Революції та особливо російської військової агресії проти України відбувається зміна напрямів їхньої діяльності – почали активно формуватися та ставити більш значущими громадські ініціативи та мобілізаційні стратегії в безпековій сфері [1, с. 10]. Відповідно найбільш значущими формами громадської самоорганізації безпекового спрямування стають добровольчий та волонтерський рухи. Саме тому навесні 2014 р. частина громадян України пішла служити в добровольчі батальйони, ставши на захист власної держави.

Ця тенденція зберігається й сьогодні. За даними соціологічних опитувань майже 57 % українців сьогодні готові захищати державу зі зброєю в руках. Десять років тому таких було тільки 40 % [2].

Процеси, які відбувалися під час Революції Гідності, почали об'єднувати людей. Це стало поштовхом до пробудження національної свідомості та гордості за те, що вони – українці. Відповідно зростає кількість українців, які пишаються своїм громадянством. Якщо в 2011 р. таких було 67 %, то в 2020 р. – понад 82 % [2].

Другим важливим напрямом громадської діяльності стає волонтерський рух, який почав формуватися ще під час Революції, але найбільш масштабним стає з початком війни. Згідно з соціологічним дослідженням Фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» спільно з Київським міжнародним інститутом соціології 32,5 % українців лише протягом травня–вересня 2014 р. мали досвід переказів коштів на рахунки української армії. Ще 23 % громадян скористалися допомогою благодійних фондів та волонтерських організацій, передавши кошти, речі та продукти саме через ці громадські інституції [3].

Внаслідок Революції Гідності змінюється політичний спектр України. На парламентських виборах 2014 р. до Верховної Ради потрапляють громадські активісти, волонтери та військові. В країні формуються нові політичні партії, деякі з яких стають результатом зростання громадської свідомості та активності (наприклад «Сила людей»). Натомість Комуністична партія України потрапляє під заборону рішенням суду.

Революційні та постреволюційні процеси закріпили в свідомості українців євроінтеграційні прагнення – з кожним роком кількість прихильників вступу до ЄС зростає, а українці все більше ідентифікують українську націю як частину європейської сім'ї. Якщо в травні 2013 р. вступ до ЄС в Україні підтримувало 42 % респондентів [4], в травні 2014 р. таких було вже 50,5 % [5], а восени 2020 р. – 63,3 % [6].

Революційні події змогли змінити погляди багатьох українців, тому можемо стверджувати, що революція відбулася в головах наших громадян.

Революція Гідності стала для України тією подією, яка змогла об'єднати всіх українців навколо своєї країни та сприяла прискоренню процесів становлення громадянського суспільства.

Джерела та література

1. Розвиток громадянського суспільства в Україні: аналіт. доп. / В. М. Яблонський, П. Ф. Вознюк, Д. М. Горєлов та ін.; за ред. О. А. Корнієвського, М. М. Розумного. Київ: НІСД, 2015.
2. Світове дослідження цінностей 2020 в Україні. Український центр європейської політики. Київ. 2020. URL: <http://ucerp.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/WVS-UA-2020-report-WEB.pdf>
3. 32,5 % українців особисто переказали свої кошти на рахунки української армії. Селяни відзначилися вищою доброчинністю, аніж міські жителі. URL: http://dif.org.ua/ua/commentaries/sociologist_view/32anizhmiski-zhiteli.htm
4. Ставлення громадськості до європейської інтеграції України. 27.06.2013. URL: <https://dif.org.ua/article/stavlennya-gromadskosti-do-evropeyskoi-integratsii-ukraini>
5. Ставлення громадян до зовнішньополітичного вектора України: регіональний розріз. URL: <https://dif.org.ua/article/stavlennya-gromadyan-do-zovnishnopolitichnogo-vektoru-ukraini-regionalniy-rozriz>
6. Рівень підтримки громадянами вступу України до ЄС та НАТО (січень 2020 р.). URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/riven-pidtrymky-gromadianamy-vstupu-ukrainy-do-yes-ta-nato-sichen-2020r>
7. Ярослав Грицак. Як Євромайдан змінив наше уявлення про революцію 2016. URL: <https://ucu.edu.ua/news/yaroslav-grytsak-pro-te-chomu-yevromajdan-peremig-i-chy-var-to-ochikuvaty-novoyi-revolutsiyi/>

СЕКЦІЯ 12

МИСТЕЦТВО У СУСПІЛЬНОМУ ПОСТУПІ

Барташевич Марія

Київський університет імені Бориса Грінченка

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ЯК ПОЧАТОК ДЕСАКРАЛІЗАЦІЇ МИСТЕЦТВА

Анотація. У статті окреслено суперечливий перебіг розвитку мистецтва за часів доби Середньовіччя у напрямі від сакрального до профанного. Робиться акцентування на неявному, проте стрімкому процесі секуляризації культури, який отримав своє пряме відбиття у десакралізації мистецтва через девальвацію священних цінностей та понять.